

5- SUNUŞ

İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu 1996-1998 dönemi çalışma programını hazırlarken aşağıdaki saptamaları gözönüne almıştır:

- 1- Odamızın, TMMOB örgütülüğü altında şube ve temsilcilikleri ile birlikte üretken ve etkin olmasını sağlamak,
- 2- Kamu Kurum ve Kuruluşları ile ilişkileri geliştirerek, mesleğimize dönük çalışmalarda birlikte projeler geliştirmek,
- 3- TMMOB örgütülüğü içerisinde, meslek sorunlarının; toplumsal sorunlardan, demokratik mücadeleden, Türkiye'de sağlanması gereken barıştan, tüm dünyada yeni dünya düzenine karşı mücadeleden, insan hak ve özgürlükleri için verilen uğraşlardan kopuk ve bağımsız olarak çözülemeyeceği bilinci ile, çalışmalarımızda diğer kitle örgütleri ile birlikte davranışı geliştirmek,
- 4- Mesleğimizin tüm dünyada önünü açabilmek için uluslararası meslek örgütleri ile ilişkileri geliştirmek, dünyada mesleğimizle ilgili yeni gelişmeleri izlemek, bilgilenmek ve bu bilgiler ışığında, meslek sorunları için yeni çözümler aramak,
- 5- Üniversiteler ile ilişkileri geliştirerek, inşaat mühendisliği eğitimi veren bölümlerin ders programlarını oluşturmak, meslek içi eğitim programlarında üniversitelerden katkı sağlamak,
- 6- Türkiye Mühendislik Haberleri Dergisinin daha önceki dönemlerde yakalamış olduğu gelişme çizgisini daha ileri boyutlara taşımak ve yayın periyodunu düzenli hale getirmek.

Genel boyutları ile yukarıda ilkeleri belirtilen çalışma programımızın hayata geçirilmesi için bir dönem boyunca Yönetim Kurulumuz, Şube Yönetimleri ve Temsilcilikleri ile birlikte ve TMMOB Örgütülüğü altında çalışmalarını sürdürmüştür.

GENEL DEĞERLENDİRME

Emperyalizmin günümüzde aldığı biçim olan "Yeni Dünya Düzeni" ile ekonomik altyapısını oluşturan "Küreselleşme"nin dünya halklarına karşı yoğun bir saldırı başlattığı son iki yılda, 1996 ve 1997 yıllarında, ülkemizde de çeşitli siyasi ve ekonomik çalkantılar yaşanmıştır.

- 1996 yılı ortalarında kurulan Refah-Yol Hükümeti, döneminde ekonomik olarak küreselleşmenin de etkileri ile enflasyon %90'lara çıkmıştır. Sosyal devlet ve planlama ile desteklenen ekonomik kalkınma modelleri terkedilmiştir. Yine Yeni Dünya Düzeninin dayatması ile devleti küçülterek, özelleştirmeye hız verilmesi politikaları uygulanmağa çalışılmıştır. Bununla da yetinilmemiş, orman, mera, arsa niteliğindeki tüm kamu varlıklarının yok pahasına elden çıkarılması çalışmaları yoğunlaştırılmıştır.

Ancak gerek hükümetin yapısından, gerekse hazırlıksız ve alt yapısı oluşturulmadan yapılan bu çalışmalar sonuçsuz kalmıştır. Devletin sadece üretim alanından çekilmesi değil, üretime yönelik araştırma, geliştirme ve projelendirme işlevlerini de bırakarak, denetim görevlerinden çekilmesi çalışmaları yürütülmeğe başlanmıştır. Bu gelişmeler özellikle üyelerimizi yakından ilgilendirmekte olup, derin izler bırakmaktadır. Sektörümüzde işsizlik hızla artmağa başlamıştır. 1996, 1997 ve 1998 bütçelerinde yatırıma ayrılan pay %8'ler civarında kalmış, devlet bütçesi, savaş bütçesi ve borç faizi ödeme bütçesi haline gelmiştir. Böyle bir süreçte kamuda çalışanlar için savunduğumuz sendikal haklar ve siyasal haklar çabalarının sürdürülmesi daha da bir önem kazanmıştır. Bu çabaların sürdürülmesinin yanında 1990'lardan beri, kısıtlı yasal olanaklarla da olsa, özellikle TMMOB üyelerinin önderliğinde, kamu çalışanlarının sendikal örgütlenmeleri ağırlık kazanmıştır. Bu bağlamda Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) şemsiyesi altında örgütlenen kamu emekçileri, Refahiyol iktidarına ve küreselleşmenin saldırgan politikalarına karşı kararlı ve kitlesel direniş eylemleri geliştirmişlerdir. KESK'in bu örgütsel bütünlüğü ve bilinç düzeyi TMMOB'nin 1970'lerden beri politik platformlarda savunduğu kamu emekçilerinin sendikalaşması gerekliliğinin ve bu konuda verdiği mücadelenin de sonucudur. Bu nedenle TMMOB'nin ve ona bağlı odaların, dolayısı ile Odamızın bu örgütlenmede 25 yıllık emeği ve ısrarlı sendikal haklar savunuculuğu önemli bir yer almaktadır.

- Bu dönemde patlak veren Susurluk olayı, ülkemizde geçmişten beri süregelen saflaşmayı yoğunlaştırmıştır. Bir tarafta çeteler ve ülkenin karanlık güçler tarafından yönlendirilmesini isteyenler ile öte yanda aydınlığı arayan yurttaşlar, emekçiler, demokratlar. 1970'lerden beri sol muhalefetin yükseldiği dönemlerde, emekçilerin, demokratların, gençlerin örgütlenmelerine karşı bir maşa gibi kullanılanların, Susurluk kazası ile yüzleri açığa çıkmıştır. Bugün artık Türkiye'deki anayasal-hukuksal ve siyasal yapılanmalar, özgürlükçü bir şekilde yeniden düzenlenmelidir. Emekçi ve ezilen kitlelerin mücadeleleri bu doğrultuda yoğunlaştırılarak sürdürülmelidir. Bu mücadelede Odamıza ve diğer demokratik örgütlere önümüzdeki dönemlerde de yoğun görevler düşecektir.

- Güneydoğu sorununun çözümü geçtiğimiz dönemde de sadece askeri çözüm çerçevesinde sürdürülmüştür. Son üç yıllık bütçede yatırımlara %8 civarında pay ayrılabilirken, Güneydoğu'ya askeri amaçla on yıldır yılda 10 milyar dolar civarında kaynak aktarılmaktadır. Odamızın da katkısı ile 1996 Haziran'ında yayınlanan bir raporda da belirtildiği gibi "OHAL Uygulama Bölgesi olan Güneydoğu Anadolu'da son on yıldan beri süregelen savaş ortamında ekonomik yaşamın yıkımı, sanayi ve tarımsal üretimin durması, hayvancılığın ağır darbeler yemesi, ormanların yakılması can güvenliği ve zorla göç ettirme politikaları nedeniyle bölgede, kentte, kırdan yaşam olağanüstü ve sürdürülemez bir hale gelmiştir. Bu ortamın yarattığı "hızlandırılmış" göç, kent merkezlerine yeni bir yığılma biçimini ortaya çıkarmıştır". Bu koşullarda, demokrasi ile barışın birbirlerinin olmazsa olmaz tamamlayıcısı oldukları gerçeğinin bilincinde olarak, demokrasi mücadelesi ile barış mücadelesinin birlikte sürdürülmesi zorunluluğunu savunan Odamız, barışı ülkemiz için kaçınılmaz sayan diğer demokratik kitle örgütleri ile, insan hakları savunucuları ile, savaştan zarar gören tüm toplum kesimleri ile birlikte barış için çaba sarfetmiştir.

• 12 Eylül hukukunun ve anayasasının kollayıp gözeterek geliştirdiği siyasal islam, geçtiğimiz dönemde de Yeni Dünya Düzeninin hazırladığı ortamda daha da serpilniş ve siyasi iktidar ortağı durumuna gelmiştir. Şeriat yanlısı güçler medyanın, sivil bürokrasisinin ve sermayenin katkıları ile gelişerek siyasal ortamı yönlendirmeye başlamıştır. Demokratikleşmenin asıl dinamiklerinden uzaklaştırılan kitleler, 1996 ve 1997 yılları boyunca, adil düzen, İslam Ortak Pazarı, İslam Hukuku gibi tartışmalarla bir ümmet haline getirilmeğe çalışılmıştır. Aslında karmaşık bir yapıya sahip olan siyasal islam, politik güç olmanın yanı sıra, ekonomik-kültürel-toplumsal ilişkiler içerisinde de şekillenmiştir. Yeni dünya düzeninin, yoksulluğa, işsizliğe ve giderek açlığa ittiği gelenekçi yoksul kitleler, siyasal islamın anti-batıcı söylemini, yeni dünya düzenine karşı bir tavır olarak algılamışlardır. Gerçek ise siyasal islamı geliştiren, ona kol kanat geren ve bu politikayı halkların sömürülmesinde kullanan yeni dünya düzeninin bizatihi kendisinin olmasıdır. Aslında siyasal islam, Türkiye’de işçi hareketi, sol hareket, bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerinde takındığı gerici tavırları ile uluslararası sermayenin aktif bir gücü olduğunu ortaya koymuştur. Siyasal islamın siyasi arenadaki uluslararası sermayenin aktif bir gücü olduğu gerçeğini görmezden gelerek, inanç ve düşünce özgürlüğü ile açıklamaya kalkışmak, bazı demokrasi güçlerinin içine düştüğü en büyük hatadır. Bizim tavrımız, demokrasinin geliştirilmesi çabalarında ve çalışmalarında demokratik haklardan ve demokrasinin olanaklarından yararlanarak, tüm toplumu kul düzenine sokmak isteyenlerle birlikte davranmak olmamıştır. Bugünkü yapısı ile bile laiklik, kitlelerin demokratik özgürlüklerinin bir parçası olarak savunulup, geliştirilmelidir. İşte tam bu noktada 28 Şubat 1997 tarihli Milli Güvenlik Kurulunun aldığı kararlarla da aynı paralelliği göstermemek, yine bu ülkenin gerçek demokratlarının ve aydınlarının bir görevi idi. Bu görevi gereği gibi yerine getiren bazı demokratik örgütlerin başında, TMMOB tüzel kişiliği altındaki örgütlülüğü ile Odalarımız ve İnşaat Mühendisleri Odası gelmektedir. Bu kararlar karşısındaki tavrı ile TMMOB ve Odalarımız bir kere daha Türkiye demokrasi mücadelesi tarihindeki onurlu yerlerini almışlardır. Türkiye halkının gözünün, kulağının sivil toplumlara çevrildiği böyle bir ortamda Odamız ve TMMOB hem dinsel tabulara, hem militer dogmalara, karşı gerçek demokrasi ve insan hakları savunuculuğunun odak noktası olmuştur.

• Türkiye bir taraftan küreselleşmenin yoğun saldırısı altında yaşadığı bu çalkantılar içerisinde, insan hakları ihlalleri ve demokratik yasaklarla çağdışılığa çekilirken, ekonomik alanda da yeni dünya düzeninin sonuçlarını yaşamağa başlamıştır. Yapılan çeşitli araştırmalarda ülkenin bazı ekonomik verileri şöyledir (30 Ocak 1998 tarihli Cumhuriyet gazetesinden alınmıştır):

Enflasyon : Türkiye %100 enflasyon ile Dünya’da Sudan’dan sonra ikinci sıradadır.

Bütçe Açığı : Bütçe açığının GSYİH’ye oranı %7 olan Türkiye, gelişmekte olan ülkeler arasında Yunanistan’dan sonra ikinci durumdadır.

Vergi : Kayıt dışı ekonominin patladığı son yıllarda, Türkiye vergi toplayamama açısından Dünya’da birinci durumdadır.

Gelir Dağılımı : Türkiye ulusal gelirden en zengin %20’nin aldığı %55’lik pay ve en yoksul %20 kesiminin aldığı %5’lik pay ile gelir dağılımı en bozuk ülkelerin başında gelmektedir.

Dış Borç : Türkiye’nin 1980 yılında 19 milyar dolar olan dış borcu 1995 yılında 74

milyar dolara ulaşmış, 1997 yılı dış borcu ise 82 milyar doları geçmiştir. Buna göre sıralamada 133 ülke arasında dördüncü gelmektedir.

İşsizlik: İşsizlikte, Türkiye, OECD ülkeleri arasında, İspanya, Fransa ve İrlanda'dan sonra dördüncü gelmektedir.

Sosyal Güvenlik: "Dünya'nın son sosyalist ülkesini tarihe gömdük" diyerek gurur duyan, yeni dünya düzeni ideologlarının uyguladığı ekonomi politikaları sonunda, sosyal güvenlik sistemi çökmüş, ve sosyal güvenlik harcamalarına millî gelirden %4,5 pay ayıran Türkiye, OECD ülkeleri içinde sonuncu sıraya oturmuştur.

Eğitim: Temel eğitimi sekiz yıla çıkarmak için uğraşan Türkiye, devlet tarafından kişi başına yıllık olarak ayrılan 75 dolarlık eğitim harcaması ile, eğitime en az pay ayıran ülkeler arasında dördüncü sıradadır.

Bilgi: Yılda kişi başına 16 dolarlık bilgi teknolojisi harcaması ile Türkiye Avrupa Birliği ülkeleri arasında en son sırada yer almaktadır.

Enerji: Kişi başına elektrik tüketimi, dünya ortalamasında 2188 kwh iken, Türkiye'de elektrik tüketimi 1060 kwh.dir. Ayrıca yapılan hesaplamalara göre 2010 yılında enerji ihtiyacının %60'ını yurtdışından ithal etmek zorunda olacaktır.

Verimsizlik: Verimsizlikte Türkiye, bir kişinin ürettiği 9000 dolarlık Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) ile Rusya, Endonezya ve Çin'den sonra dünya dördüncüsü durumundadır.

Karapara: Emniyet Genel Müdürlüğünün yaptığı bir incelemeye göre 1997 yılında ülkemizde aklanan 60 milyar dolar kara para ile Türkiye kara para aklamada Rusya ve Brezilya'nın ardında üçüncü sırada yerini almıştır.

Rüşvet: OECD Mali İşler Bölümünün yaptığı bir araştırmaya göre 1997 yılında 20 milyar dolar rüşvetin verildiği Türkiye bu sıralamada da dünya sekizincisidir.

Görüldüğü gibi tüm ekonomik veriler olumsuz yönde gelişmiş ülke çalışanlar ve emekçiler için yaşanmaz bir hal almıştır. Ekonomik küreselleşme ile küçülen dünya aynı zamanda dengesiz ve parçalanmış bir dünya yaratmıştır.

Küreselleşmenin bu parçalama ideolojisi etkilerini her örgütte göstermiş, ve yeni dünya düzeninin çıkışında dile getirdiği "Tarihin sonuna geldik, artık serbest piyasa ekonomisi var, ideolojiler yok, sadece ve yalnız O olacak" söylemi, bizim Oda Örgütülüğünde de etkisini göstermiştir. İdeolojileri yok sayarak, serbest piyasa ekonomisinin her yerde geçerliliğini savunan görüşler dile getirilmeğe çalışılmıştır. Ancak bu çabalar, üyelerimizin bilinçli direnişi ile karşılaştığında gerilemek zorunda kalmıştır, ama yok olmamıştır. Dünya halklarının, yeni dünya düzeninin bu acımasız saldırısına, birlikte davranarak karşı koyabileceği gerçeği, yani enternasyonalizm tekrar bir zorunluluk olarak karşımızda durmaktadır. Aynı durum ülkemiz ve mesleğimiz için de geçerlidir. Eğer doğru yerde durarak, üyelerimizin ve mesleğimizin sorunlarının çözümünde doğru tavırlar üretmek istiyorsak, örgüt birlikteliğimizi sonuna kadar savunmamız gerekmektedir. Yok eğer "yaşasın serbest piyasa ekonomisi" ise, yok eğer "ideolojiler öldü" ise, yok eğer "demokrasi ve barış" gereksiz ise, koyverelim gitsin. Önümüzdeki dönemin niteliğini belirleyecek olan "yol çati" budur.

35. DÖNEM YÖNETİM KURULU ADINA

Hilmi YÜNCÜ

BAŞKAN